

Ξέρνητελ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Βιβλιοθήκη
Κονίτσας

ΑΘΗΝΑ: ΜΑΡΤΗΣ 1984 - ΧΡΟΝΟΣ Ε' - ΤΕΥΧΟΣ 51

Συντακτική Επιτροπή: ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ - ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΚΟΥΤΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΚΚΑΣ - ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ - ΝΙΚΟΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ

Διεύθυνση: ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ - Αχαρνών 208 - 112 52 Αθήνα - Τηλ. 8649.476

Η ξυλογλυπτική τέχνη Τουρνόβου

υπό Ευριπίδη Σούρλα
Παιδαγωγού

Ιδρυταί και συνεχισταί της περιφήμου Ξυλογλυπτικής Σχολής Τουρνόβου
και

Μία άγνωστη πτυχή των Ελληνοβουλγαρικών σχέσεων στον καλλιτεχνικό τομέα

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

VI

Μεταξύ των Ταλιαδούρων -αναγράφει εις την σελίδα 20 της ως άνω Συγγραφής της,- ήταν και ο Γεώργιος Χρήστος εκ Λισκατσίου.

Είναι εκείνος που εφιλοτέχνησε τα Σεράγια Μπέηδων και Αγάδων Κορυτσάς Ερσέκας και Μοναστηρίου.

Και αντιγράφουσα εκ των Ηπειρωτικών χρονικών επιλέγει την βιογραφίαν του «την οποίαν εφιλοτέχνησε και έφερεν εις φως δια των Ηπειρωτικών Χρονικών η ταπεινότης Μας» -παρατηρεί Γαλλιστί την κλοπήν και την σύλλησιν - των επιστολών του Γιώργη Χρήστου προς τον OSMANBEZ ZAVA-

Άμβωνας Αγ. Γεωργίου Πυρσόγιαννης.
Έργο Βασιλείου Ταλιαδώρου ή Σκαλιστή
1926.

LIANI (χωρίον πλησίον της Κορυτσάς).

Ιδού δε τι του έγραφε ο ως άνω Οσμάν Μπέης – αποδίδουσα εις την Γαλλικήν το κείμενον της κάτωθι επιστολής του, το οποίον εδημοσίευσεν η ταπεινότης μας εις τα Ηπειρωτικά Χρονικά.

Κύριο Γιώργη

Αυτού στέλνω τα παλληκάρια μου και άμα πάρεις το γράμμα μου να πηγαίνετε στην Πυρσόγιαννη και να βρείτε μαστόρους.

Θα κάμετε τα σεράγια μου. Θέλω 60 μαστόρους, 60 παιδιά και 60 μουλάρια.

Να τους βρείτε και να τους πάρετε. Να τους φέρεις να συμφωνήσουμε το μεροκάματο. Εργασία είναι για τρία χρονία».

Υγίαινε
Οσμάν Μπέης

Ο ως άνω Αλβανός Οσμάν Μπέης ήταν εις την υπηρεσίαν του Σουλτάν Χαμήτι και έζη βίον αυτόχρονα ηγεμονικόν.

Επίσης η κ. Χατζημιχάλη αναγράφει αντιγράφουσα και όλες τις πληροφορίες που έφερε εις φως η ταπεινότης μας εις τα Ηπειρωτικά Χρονικά δια τον Κύρκαν Παπανίκον.

Ο διακεκριμένος Ακτινολόγος Ιατρός Βασίλειος Χρήστου ας την ευχαριστήσει δια τας ως άνω πληροφορίας που αναγράφει δια τον παπού του Γιώργην – αλλά τας ευχαριστίας να τας διατυπώσει Γαλλιστί όπως είναι συντεταγμένη η μονογραφία της.

Εκείνο όμως που την τιμά ιδιαιτέρως την κ. Χατζημιχάλη – αρύουσαν τας πληροφορίας της από ξένους και δικούς μας Βυζαντινολόγους – είναι η παρατηρησίες της ότι: Εκκλησίαι Βουλγαρικαί και Σερβικαί και Ρουμανικαί κατέχουν αριστουργήματα των Ταλιαδούρων της εποχής αυτής.

«Possedent des chefs d'oeuvres de talgodore grec de sette epiogue» la sculpture sur bois Athènes 1950 αυτόθι σελ. 20.

Καίτοι πολλοί Βούλγαροι ομιλούντες την Ελληνικήν οικειοποιούνται τα έργα των Ταλιαδούρ, και αποσιωπούν τα ονόματα Ελλήνων Αγιογράφων και

Ξυλογλυπτών των Εκκλησιών εις την Βουλγαρίαν.

Ο Σωτηρίου εις την Βυζαντινήν Αρχαιολογίαν του αναφέρει ότι κατά τον Βούλγαρον Αρχαιολόγον FILOW οι Βούλγαροι καλλιτέχναι, ωμίλουν την Ελληνικήν η οποία εις την Βουλγαρίαν ήταν η γλώσσα των Επιστημόνων.

VII

Και συμπληρούντες ήδη την εικόνα των εκ της Ιστορικής και θρυλικής Επαρχίας Κονίτσης – την οποίαν ένας λόγιος και διακεκριμένος Αυστραλιανός δημοσιογράφος την απεκάλεσε «πύλην την Ελλάδος» των εκ της Επαρχίας Κονίτσης επαναλαμβάνομεν, αντιπροσώπων της Ξυλογλυπτικής τέχνης, αναγράφομεν ότι από άλας περιοχάς της Ηπείρου μας εις την Ξυλογλυπτικήν τέχνην διεκδίθησαν τεχνίτες:

Από την Σαμαρίναν

Από τα Άγναντα

Από τα Τζουμέρκα

Από τα Πράμαντα

Από το Μέτσοβον

Από τα Γρεβενά

Από το Καπέσοβον και

Από τα Άνω Σουδενά

VIII

ΚΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΟΜΕΝ

Η λαϊκή ξυλογλυπτική δεν είναι κλάδος των τεχνών και επαγγελμάτων εκ ξύλου, που ασκούν οι ξυλοκόποι εις όλην την Ελλάδα, αλλ' είναι ένας ιδιόρρυθμος κλάδος καλλιτεχνικός.

Είναι δηλαδή μία σύνθεσις μυστηριώδης του υλικού με την ιδέαν, η οποία αποτελεί ένα όλον με την δημιουργικήν τέχνην του χεριού.

Ως προς την σπουδήν και τας ερεύνας της Ξυλογλυπτικής τέχνης κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας δυστυχώς τα αποτέλεσματα είναι πενιχρά και ατελή.

Η κατάταξη ιδίως των έργων της Ξυλογλυπτικής από της περιόδου της παλαιοχρι-

Τα Μασλάτια μας

Φαίνεται πως τα μασλάτια που δημοσιέψαμε σε προηγούμενα τεύχη μας άγγιξαν κάμποσες καρδιές και τις έκαναν να χοροπηδήσουν σε γνώριμους χωριανούς ρυθμούς, ξέθαψαν αναμνήσεις και ζωντάνεψαν εικόνες φυλαγμένες σε μια άκρη της ψυχής μας, ευχαρίστησαν, έδωσαν χαρά, ενθουσίασαν.

Αυτό δείχνει και το γραφτό που μας έφτασε από τη μακρινή Φιλαδέλφεια της Αμερικής, γραμμένο από καλλιεργημένη συμπατριώτισσά μας, στην ίδια γλώσσα με κέφι και δροσιά. Το δίνουμε στους αναγνώστες μας να το χαρούν και ευχαρι-

στούμε τη συμπατριώτισσά μας εκ μέρους όλων:

«Διάβασα σήμιρα τα «Μασλάτια» (τεύχ. 44-45 σ. 65) κι θαραπάφκα! Τι να σ' πω μουρέ πιδί μ', να σ' χλουρήν του χερ', πόγραψις στα Κουντσιώτκα. Άντι, ήρθη κι η ώρα να τα ξιθάψουμι κι αυτά, να τα ζουντανέψουμι κι να τα βάλουμι μπροστά. Ιγώ να σ' πω, όταν θέλου να δρουσίσου λίγου ιδώ σ' ν ξινητειά απ' τ' Αγγλικά κι απ' τα «μαϊμουδίσια» τ' Αθηναίηκα αρχινάου κι κουβιντιάζου μι τουν ιαυτό μ', ή κι τραγουδάου και κανά τραγούδ' απουμ' πατρίδα, απ' αυτά τα παλιά καταλαβαίν' σα να πούμι: «Κάτου στα δασιάα πλατάνια», ή «ου Ρόβας εξεκίνησι» ή «Μάνα μου τα λουλούδια μου» ή κι κανά κλιέφτκου.

Φουρές φουρές πάνου κι φκιάνου καμμιά μπατσαρόπ' τα μι ξνόγαλου ή κι μπαμπανάτσα (αλλά που γάστρα!), κι του χειμώνα θαραπεύουμι μι τουν τραχανά (απ' τουν παράδησου βγήκι!): κουπανάου κι γιαούρτ' ή τυρί κι καμμιά κόρα ψουμί κι την τυλώνου.

Τούτα τα Ηπειρώτκα τα θκα μας είνι πουλί παλιά, παν πίσου στουν Όμηρου κι παραπέρα, είνι θάμα! κι να του ξέρητι, όταν τα ελληνικά αρχίγκαν ιδώ κι χιλιάδις χρόνια είχαν πιρισσότιρα σύμφουνα απού φουνήντα, κι πιο πουλά «ους» κι «ις», απ' όσα είχαν αργότιρα. Κι τα Ομηρικά τραγούδια, οι ρίζις, αρχίγκαν πρώτα πρώτα μι τ' σ τζιουμπαναρέους στα βουνά στουν Πίνδου, πουλύ πριν απ' τουν Όμηρου.

Άντι, για χαρά σας.

E.N.C.»

στιανικής και της Βυζαντινής μέχρι της εποχής μας είναι δύσκολος.

Ελάχιστα δείγματα Ξυλογλυπτικής τέχνης των πρώτων Βυζαντινών αιώνων περισώζονται, όπως αναφέρει ο Σωτηρίου εις το έργον του «La sculpture surbois de l'art byzantin Paris 1930».

Επειδή δηλαδή όπως παρατηρεί ο Σωτηρίου το υλικόν καταστρέφεται ευκόλως, είναι τα πρώτα που εξαφανίζονται εις μίαν πυρκαϊάν ή μίαν λεηλασίαν.

Το ξύλον ως υλικόν είναι ευκολώτερον προς επεξεργασίαν παρά το μάρμαρον, και αυτός είναι ο λόγος δια τον οποίον η Ξυλογλυπτική ήτανε εν χρήσει εις τα έργα των Βυζαντινών.

Πάντως η καλλιτεχνική παράδοσις της Ξυλογλυπτικής ανάγεται εις τους πρώτους αιώνας του Βυζαντίου, ελάχιστα όμως είναι τα ξυλόγλυπτα έργα που περιεσώθησαν και σχεδόν κανένα δεν ανάγεται πέραν του XII αιώνος.

ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΟ 1903

ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ
Γυμνασιάρχη - Φιλόλογου - Ιστορικού

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

9. Ανεχώρησε δια Κόνιτσαν ο κ. Νικόλαος Μπεκιάρης, τελειόφοιτος της ιατρικής.
(φ. 526/9-5-1903, σ. 4)

10. Ο εκ Κονίτσης. Ξενοφών Ι. Αδαμαντίδης, δικηγόρος πτυχιούχος του παρ' ημίν Εθνικού Πανεπιστημίου και βαθύς γνώστης της τουρκικής γλώσσης, διωρίσθη υπό της Οθωμανικής Κυβερνήσεως πρωτοδίκης παρά τω Πρωτοδικείω της πόλεως Φιλιατών. Συγχαίροντες αυτόν δια την τιμητικήν ταύτην θέσιν εν τω δικαστικώ κλάδω, ευχόμεθα, όπως, εν τη ενασκήσει του καθήκοντός του ως δικαστού, ταχέως ανέλθη και εις ανώτερα αξιώματα, επαξίως της χαρακτηριζούσης αυτόν επιστημονικής εμβριθείας και ικανότητος. Μ. Π.

(φ. 529/30-5-1903, σ. 3)

11. Προ τινων ημερών αφίκετο εκ Κονίτσης ό έγκριτος της πόλεως ταύτης πολίτης κ. Ιω. Π. Φλώρος, όστις ως γνωστόν, καταλαβών εν Κονίτσῃ δημόσια λειτουργήματα, εγκατέλειπε παρά τοις κατοίκοις τας αγαθωτέρας εντυπώσεις ως εκ της χρηστότητος και της ευθύτητος τους χαρακτήρος του. Συνο-

δεύεται δε και υπό της ευγενεστάτης κυρίας του Ειρήνης, ασθενούσης. Δικαίως δε οι ενταύθα παρεπίδημοι Κονιτσιώται περιβάλλουσι δι' ιδιαιτέρας ἀγάπης και ετιμήσεως τα έγκριτα και χρηστά της πατρίδος των μέλη. Η εκδήλωσις της χαράς των επί τη διαγνώσει των επιφανεστέρων ιατρών των Αθηνών τη κατά πάντα συμφώνω μετά της του κ. Ν. Φώτου, ιατρού Κονίτσης, ότι η χρηστή δέσποινα κ. Φλώρου πλήρη ανακτήσεται εντός βραχέος χρόνου την υγιείαν της, μαρτυρεί την εκτίμησιν, ην αισθάνονται προς τα αξιότιμα ταύτα μέλη οι Κονιτσιώται.

(φ. 529/30-5-1903, σ. 3)

12. Πλείστας όσας εκδηλώσεις συμπαθείας και βαθείας εκτιμήσεως εκφράζουσιν ημίν οι εν Πειραιεί διαμένοντες Ηπειρώται δια τον εκ Κονίτσης κ. Αρίστιππον Ι. Αδαμαντίδην, ιατρόν του εν Πειραιεί Ζαννείου Νοσοκομείου, ος δια της βαθείας αυτού μορφώσεως εν τω Πανεπιστημίω και Νοσοκομείω, ένθα υπηρέτει λίνα ευδοκίμως, κατέλαβεν επίζηλον θέσιν· πολλοί προστρέζαντες και ζητήσαντες την ιατρικήν αυτού περίθαλψιν ανεχώρησαν υγιώς έχοντες και κομίζοντες τας αρίστας εντυπώσεις· τοιούτοι επιστήμονες εμβριθείς τιμώσιν ου μόνον εαυτούς αλλά και την γενέτειράν των.

(φ. 530/6-6-1903, σ. 4)

13. ληστεία είναι και πάλιν εις την ημερησίαν διάταξιν· εκτός δε των συνήθων ζωοκλοπών και φόνων κατά χριστιανών πάντοτε διαπραττομένων, εσχάτως εγένετο και μεγάλη ληστοπραξία εις Μόλισταν της επαρχίας Κονίτσης. Δωδεκάς ληστών, αγνώστου προελεύσεως, εισήλθε περί την δύσιν του ηλίου και αφού εισέπραξαν όσα ηδυνήθησαν παρά των

ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

νοικιάζονται από συμπατριώτη μας
ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ
(δωμάτιο, κουζίνα, ψυγείο, λουτρό).
Τιμές πολύ λογικές.

Πληροφορίες: Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Τηλ. (0695)28411, 51460 (Λαγανάς)

Τηλ. Κόνιτσας (0655) 31234 Χαράλ. Παπαδημητρίου

κατοίκων, απήγαγον και ένα αιχμάλωτον, του οποίου άγνωστος η τύχη.

(φ. 534/4-7-1903, σ. 2)

14. Οι εν τη επαρχίᾳ Κονίτσης απαχθέντες αιχμάλωτοι υπό ληστών δύο χριστιανοί απήλευθερώθησαν, αφού κατέβαλον λύτρα περί τας 200 λίρας οθωμ. Το γεγονός τούτο ενέπνευσε πανικόν τοις κατοίκοις, περιορίσαν και την συγκοινωνίαν.

(φ. 535/11-7-1903, σ. 1)

15. Την παρελθούσαν Κυριακήν ετελέσθη εν τω εξοχικώ παρεκκλησίω του Αγίου Νικολάου Κοπάνων⁽¹²⁾ αρχιερατική λειτουργία υπό του ενταύθα διοικητικού συμβουλίου της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητος Βουρμπιάνης⁽¹³⁾. Μεγάλη υπήρξεν η συρροή κόσμου, γενναίας δε συνδρομάς συνέλεξεν επί τη ευκαιρία ταύτη ο ενάρετος και φιλόπατρις πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου κ. Μιλτιάδης Μαλαμίδας, όστις ενεφύσησε νέαν ζωήν εις το λαμπρόν τούτο σωματείον, αφ' ης από ενός έτους ανέλαβε την προεδρίαν· και όντως δεν εφείσθη κόπου, όπως πολλαπλασιάση τα μέλη της αδελφότητος και επαυξήση τους πόρους αυτής, ων αδιαφιλονίκητος ο εθνικός σκοπός, αφού εις επίκαιρον μέρος, ως η Βούρμπιανη, διατηρούνται δι' αυτών κάλλιστα εθνικά σχολεία. Συγχαίρομεν εγκαρδίως τω φιλοτίμω και φιλοπάτριδι κ. Μιλτιάδη Μαλαμίδα και ευχόμεθα, ίνα και άλλοι παρ' ημίν μιμηθώσι το πατριωτικόν παράδειγμά του.

(φ. 535/11-7-1903, σ. 1)

16. Αναγγέλλομεν τον θάνατον του Γεωργίου Κ. Βεκιάρη, επελθόντα αιφνιδίως, γόνου αρχαίου και γνωστού, της πατριαρχικής οικογενείας Βεκιάρη. Υπήρξε πάντοτε ο προσφιλής και αγαπητός εις άπασαν την κοινωνίαν Κονίτσης. Εγκαταλείπει σύζυγον άτεκνον. Επί τη μνήμη του αλησμονήτου και αγαπητού Γεωργίου Κ. Βεκιάρη, χύνοντες δάκρυ εγκάρδιον, ευχόμεθα γαίαν ελαφράν, εις

δε την απορφανισθείσαν ατυχή σύζυγόν του και τους συγγενείς ευχόμεθα, όπως ο ύψιστος ενδυναμώση τας καρδίας, ίνα υπομένωσι μετά γενναιότητος την πλήξασαν αυτούς ανεπανόρθωτον συμφοράν.

(φ. 536/18-7-1903, σ. 4)

17. ...Ευρισκόμεθα περί τα μέσα Ιουλίου και ευτυχώς ουδέν σοβαρόν κρούσμα έλαβε χώραν, πλην το παρά την Κόνιτσαν, καθ' ο οι αιχμαλωτισθέντες μάλιστα απέλυθησαν μετά τέσσαρας ημέρας αντί ελάχιστων λύτρων, διότι ο στρατός είχε στενοχωρήσει φοβερά τους ληστάς. Οι λησταί ούτοι ήσαν Κολωνιάται⁽¹⁴⁾ Αλβανοί και Αρβανιτόβλαχοι, φαίνεται δε ότι ο αρχηγός αυτών ήτο χριστιανός, προβάς εις τον καταρτισμόν της ληστοσυμμορίας εκ λόγων εκδικήσεως. Δεν δυνάμεθα ειμή και κατά την περίοδον ταύτην να εξάρωμεν την μεγάλην δραστηριότητα του Γεν. Διοικητού Οσμάν πασά, ην επέδειξε προς απαλλαγήν των αιχμαλώτων και την εν γένει καταδίωξιν των ληστών, ως και του επί της καταδιώξεως αξιωματικού, ούτινος το όνομα μας διαφεύγει. Ο Γεν. Διοικητής τόσον μάλιστα καλώς ησθάνθη κατά την περιοδείαν του εις το Ζαγόριον την μεγάλην καταστροφήν, ην επέφερεν η ληστεία, ώστε δι' εγγυήσεώς του να υπόσχεται την εξόντωσιν αυτής και την ασφάλειαν, ως υπεσχέθη εις τους Ζαγορισίους κατά την περιοδείαν του, όταν είδε τα χωρία κατά το ήμισυ έρημα και ακατοίκητα και επληροφορήθη ότι ο λόγος του εκπατρισμού είναι η ληστεία, ειπών ότι οι εκπατρισθέντες δύνανται να επανέλθωσι άνευ φόβου και προς τούτο εγγυάται ο ίδιος προσωπικώς ότι δεν έχουσι να πάθωσι τίποτε...

(Συνεχίζεται)

ΕΛΕΝΗ ΚΗΤΑ

Χειρ/γος Οδοντίατρος-Περιοδοντολόγος
(Βοηθός Παν/μίου P & M C Παρισίων)

ΙΑΤΡΕΙΟ: Μεσογείων 6 – Τηλ. 7704.317

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ή πώς ο Δεσπότης συμμόρφωσε τον άτακτον)

Δεν είναι πια ζωή αυτή, είπε ένα φθινοπωρινό πρωινό, καθώς ανέβαινε στη σκαλωσιά για να πιάσει δουλειά, ο Μήτσος ένα εικοσιπεντάχρονο παλλικάρι στους άλλους συντρόφους του που έφτιαχναν ένα σπίτι στο Πωγώνι. Τη μέρα από το πρωί ως το βράδυ δουλειά και τη νύχτα να φιλάς τα μουλάρια στη βοσκή. Καλά άμα κάμη καλό καιρό σκεπάζεσαι καλά με την κάπα και μπορείς να κοιμηθείς λιγάκι. Μα άμα βρέχει είναι για κλάματα. Τελευταία χρονιά έρχομαι στο Πωγώνι. Και αφού γύρισαν στο χωριό και ξεχειμώνιασαν με το κρασί και τα γλέντια του χωριού σαν καλοσύνεψε ο καιρός φόρτωσε τα σέα του στο μουλάρι του, τον ξεπροβόδισε και η γυναίκα του μέχρι το βαθύλακο γιατί πήγαινε σε μακρύ ταξίδι και τράβηξε για την παλαιά Ελλάδα κατά το 1903. Πέρασε από Κόνιτσα, Γιάννινα, Φιλιππιάδα. Πέρασε από το γιοφύρι της Άρτας τα σύνορα, δίνοντας ένα καλό μπαχτσίσι στο σκοπό που φύλαγε εκεί και σε καμιά δεκαριά μέρες έφτασε στο

Αιτωλικό. Εκεί δούλεψε με τη βοήθεια του Αριστείδη Παπακώστα τρεις έως τέσσαρες μήνες, μετά πήγε στο Μεσολόγγι που είχαν ανοίξει περισσότερες δουλειές. Εκεί ηύρε το Νικόλα Χρυσάφη και το Γιάννη Νίτσο και τον βοήθησαν να βρει δουλειά για αρκετό χρονικό διάστημα. Το μεροκάματο ήταν καλύτερο και δεν υπήρχε εκείνη η τυραννία να φυλάει τα μουλάρια τη νύχτα στη βοσκή. Το μουλάρι εν τω μεταξύ το πούλησε γιατί δεν τον βοηθούσε πλέον στη δουλειά του. Ύστερα από κανένα εξάμηνο ένα βράδυ που έτρωγαν σε μια ταβέρνα ένας ψαράς που έτρωγε και αυτός εκεί διηγείτο σε κάτι άλλους μαστόρους που συνέτρωγαν ότι στην Αθήνα που είχε πάει για δουλειά του κατάλαβε από συνομιλίες με άλλους ότι είχαν ανοίξει πολλές δουλειές και τα μεροκάματα ήσαν καλύτερα. Τα ζύγισε καλά ο Μήτσος τα διασταύρωσε και με άλλες πληροφορίες που πήρε από άλλους και το Φθινόπωρο του 1904 τράβηξε για την Αθήνα. Από το Κρυονέρι πέρασε με το βαποράκι στην Πάτρα και από κει με το πλοίο στον Πειραιά και σε συνέχεια στην Αθήνα. Είχε μάθει τα κατατόπια των μαστόρων της Πυρσόγιαννης και Βουρμπιάνης. Το βραδάκι μετά τη δουλειά πήγαιναν για καφέ στο καφενείο του Κριεκούκη οδός Αθηνάς και μετά φαΐ στην ταβέρνα του Λαμπρινίδη Βύσης 9. Πήγε πρώτα στου Κριεκούκη συνάντησε μερικούς πατριώτες τα είπαν λιγάκι και μετά στου Λαμπρινίδη για φαΐ. Εκεί συνάντησε περισσότερους πατριώτες, και Πυρσογιαννίτες και Βουρμπιανίτες. Ένας εργολάβος από τη Βούρμπιανη τον πήρε από την επομένη στη δουλειά. Για δωμάτιο προ-

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Για τους συνδρομητές μας της Αθήνας

Ο συνεργάτης μας Νίκος Καζαμίας βρίσκεται στο γραφείο του Μπενάκη 24 (4ος όροφος).

Τηλ. 3627725 τις πρωινές ώρες επιφορτισμένος να διεκπεραιώσει κάθε συναλλαγή σας με το περιοδικό μας (είσπραξη συνδρομών, παραλαβή συνεργασιών κλπ.).

φέρθηκε ένας άλλος πατριώτης να μείνουν μαζί γιατί το δωμάτιο που κρατούσε ήτο ευρύχωρο και τους χωρούσε και τους δύο. Ήταν σε μια αδιέξοδο πάροδο στην περιφέρεια Αχαρνών. Πήγαν το ίδιο βράδυ μετά το φαί, τακτοποίησε τα πράγματά του, κοιμήθηκε και το πρωί με τη βοήθεια του συγκατοίκου του ηύρε τον εργολάβο και άρχισε να προσαρμόζεται στη ζωή της Αθήνας. Τις καθημερινές μετά του Κριεκούκη και μετά για φαΐ στου Λαμπρινίδη. Καμιά φορά όμως πήγαιναν στην ταβέρνα του Πέπα οδός Καΐρη που μαγείρευε λίγο καλύτερα. Τις Κυριακές όμως ξυριζόταν, πλένονταν καλά, χτένιζε με επιμέλεια τα μαλλιά του, φορούσε καθαρό πουκάμισο και ένα καλό κοστούμι που είχε φέρει μαζί του και με τη λεβέντικη κορμοστασιά του διασκέλιζε την αδιέξοδο για να βγει στη λεωφόρο και να πάρει το δρόμο για το κέντρο της Αθήνας όπου θα συναντούσε και τους άλλους πατριώτες. Προς την αρχή της αδιεξόδου καθόταν με τη μαμά της μια νεαρά ζωντοχήρα, αρκετά παχουλή και τσαχπινάτη. Η μαμά της είχε μια μικρή σύνταξη από το μακαρίτη τον άνδρα της που ήταν τελωνοφύλακας και από το σπίτι τους με 3 δωμάτια ενοικίαζαν το ένα και έτσι τα περνούσαν καλά. Στην αρχή η ζωντοχήρα τον παρακολουθούσε απλώς που περνούσε τις Κυριακές διορθωμένος γιατί τις καθημερινές έφευγε πολύ πρωί και αυτή εκοιμάτο και δεν τον πρόκαμε. Αργότερα τον πρόσεξε περισσότερο και της άρεσε και μια γειτόνισα που ισχυρίζετο ότι τα γνωρίζει καλά, της είπε ότι ήτο και ανύπαντρος και τούτο την ώθησε να του μιλήσει μια μέρα. Βγήκε στο παράθυρο περίμενε και σαν φάνηκε κάτω στο δρόμο του μίλησε. Περνάς κυρ-Δημήτρη και δεν μας μιλάς δεν μας λες μια καλημέρα, σήμερα Κυριακή. Πρώτα ο άνθρωπος βλέπει το γείτονα και ύστερα τον ήλιο. Τάχασε ο Μήτσος στην αρχή και αφού

συνήλθε λιγάκι και η ζωντοχήρα ήτο πολύ περιποιημένη εκείνο το πρωί με πολύ μεγάλο ντεκολτέ και κείνο το κυρ-Δημήτρη που πρώτη φορά το άκουγε τον αναστάτωσε και με ένα ελαφρό μειδίαμα της απήντησε. Δεν γνωριζόμαστε και έτσι δεν είχα το θάρρος. Εδώ κάθομαι του απήντησε εκείνη μαζί με τη μητέρα μου τη Γιαννούλα, εμένα με λένε Σοφία, γειτόνοι είμεθα να λέμε μια καλημέρα μια και ο δρόμος μας είναι μικρός και δεν έχει πολύ κόσμο. Εγώ εκτός από σας δεν γνωρίζω άλλον. Και εγώ της απήντησε ο Μήτσος από τότε που κάθομαι εδώ μόνο με σας πρωτομιλώ. Με τον καιρό θα γνωριστούμε καλύτερα. Εχαιρέτησε την κυρά Σοφία και έφυγε εκείνη την ημέρα. Το χαιρετισμό αυτό της Κυριακής τον διαδέχτηκε και άλλος την επομένη Κυριακή και με πρόταση να πάρουν και καφέ στο σπίτι, πράγμα που ηύρε ανταπόκριση από το Μήτσο που άρχισε να τη νοστιμεύεται και πέρασε μέσα. Η Σοφία το είχε καλά συγυρισμένο πράγμα που έκαμε καλή εντύπωση στο Μήτσο ότι ήτο και καλή νοικοκυρά και μαζί με τον καφέ του

Ο Άγιος Νικόλαος, Μητρόπολη της Κόνιτσας.

έφερε και γλυκό του κουταλιού που το είχε κάμει μόνη της όπως του είπε. Οι επισκέψεις άρχισαν να γίνονται συχνότερες και τον καφέ και το γλυκό διαδέχτηκε ούζο και μεζές. Και από την άλλη μεριά η φίλη της η γειτόνισσα της έλεγε «Κοίτα να μη σου ξεφύγει». Οι Ηπειρώτες είναι καλοί άνθρωποι, εργατικοί, ευγενικοί και καλοί νοικοκυραίοι. Και μια που η γειτόνισσα την διαβεβαίωσε ότι είχε θετικές πληροφορίες ότι ήτο αγαμος, ότι είναι Ηπειρώτης πρότεινε να γευματίσουν μαζί και η μητέρα της το ήθελε μια που είχαν γνωρισθεί τώρα καλά. Όταν όμως με το χρόνο οι σχέσεις των προχώρησαν πολύ, η Σοφία του είπε μια μέρα ότι έπρεπε να τις νομιμοποιήσουν με γάμο γιατί σε όλα ταίριαζαν και θα περνούσαν καλά στην έγγαμη ζωή τους. Ο Μήτσος δεν της έδωκε αμέσως απάντηση αφήκε όμως να εννοηθεί ότι και αυτός κατ' αρχήν ήτο σύμφωνος και το ήθελε.

Όταν το βράδυ γύρισε στο δωμάτιό του να κοιμηθεί η πρόταση του γάμου άρχισε να τον βασανίζει. Μέχρι τώρα καλά τα περνούσε και έξοδα πολλά δεν είχε με τη γνωριμία του με τη Σοφία ούτε και αυτή με τη προσδοκία του γάμου τον άφηνε να ξοδεύει και όταν καμιά φορά ψώνιζε τίποτα φαγώσιμα τον μάλωνε να μη το ξανακάμει γιατί δεν το εύρισκε σωστό. Άλλα τώρα με την πρόταση του γάμου τα πράγματα μπερδεύονταν. Ήταν παντρεμένος στο χωριό και έπρεπε πρώτα να πάρει δια-

ζύγιο. Τα σκέφτηκε από δω, τα σκέφτηκε από κει και απεφάσισε να πάει στο χωριό και μετά να κατέβει στην Κόνιτσα και με μια δικαιολογία και ένα γερό ποσό στο Μητροπολίτη, είχε κάνει και κάτι οικονομίες που του επέτρεπαν να ξοδέψει, θα μπορούσε να πάρει το διαζύγιο. Σε λίγες ημέρες είπε στη Σοφία ότι για κάτι κτηματικές διαφορές που δημιουργήθηκαν στο χωριό με γειτόνους που πάνε να του καταπατήσουν ένα κτήμα θα πεταγόταν για λίγες ημέρες στο χωριό γι' αυτή τη δουλειά αλλά και να φέρει και το πιστοποιητικό από τον παπά του χωριού ότι ήτο αγαμος που ήταν απαραίτητο για να βγει η άδεια του γάμου στην Αθήνα. Το τελευταίο καθησύχασε τη Σοφία γιατί τον έβλεπε να βάζει μπρος για γάμο και έτσι δεν πρόβαλε καμιά αντίρρηση για την αναχώρησή του. Την επομένη κατέβηκε στον Πειραιά και με πλοίο έφτασε στην Πρέβεζα, μετά στα Γιάννενα και σε συνέχεια στο χωριό.

Στο δρόμο σκεφτόταν τη δικαιολογία που θα έλεγε στο Δεσπότη για να του δώσει το διαζύγιο και τελικά κάτι σκέφτηκε και αποφάσισε να το φέρει ως δικαιολογία στο Μητροπολίτη. Ήταν κατά το Φθινόπωρο του 1905 και Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτσης ήτο ο Κωνσταντίνος. Στο χωριό η γυναίκα του δεν υποψιάστηκε τίποτα και τον δέχτηκε με αγάπη γιατί και πάντοτε της έστελνε και χρήματα από την Αθήνα για να αμπαριάζει και να αγοράζει ότι της χρειαζόνταν. Σε λίγες ημέρες αφού δέχτηκε τα καλωσορίσματα των συγχωριανών και πήγε την Κυριακή στην εκκλησία, μετά απεφάσισε να κατέβει στην Κόνιτσα να συναντήσει το Μητροπολίτη για να μπορέσει να πάρει το διαζύγιο από τη γυναίκα του.

Πήγε στη Μητρόπολη, είδε πρώτα το γραμματέα και του εξέθεσε ότι κατάγεται από την Πυρσόγιαννη, του είπε το όνομα και επώνυμο και ότι θέλει να

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΥΜΦΗ TOURS

Ταξίδια • Εκδρομές

Γ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Γρ. Σακκά 3 – ΙΩΑΝΝΙΝΑ – Τηλ. 37519

εμφανισθεί στο Μητροπολίτη για να του υποβάλλει αίτηση διαζυγίου από τη γυναίκα του. Ο Γραμματέας του είπε να περιμένει στον προθάλαμο έως ότου τον δεχτεί ο Μητροπολίτης να του πεί τα παράπονα που έχει εναντίον της γυναίκας του και τους λόγους που θέλει να τη χωρίσει. Και εισήλθε στο γραφείο του Μητροπολίτη να εισηγηθεί την αίτηση του Μήτσου. Ο Μητροπολίτης προτού τον ακούσει έστειλε το Γραμματέα στο Χάνι του Κούσιου όπου σύχναζαν οι Πυρσογιαννίτες αγωγιάτες για να μπορέσει να πληροφορηθεί ότι ήτο δυνατόν για το Μήτσο και τη διαγωγή αυτού και γυναίκας του. Και τις πληροφορίες που πήρε τις μετέφερε στο Μητροπολίτη ότι η γυναίκα του ήτο πολύ τίμια και εργατική και μάλλον ο άνδρας της που ενδιαφέρετο για το διαζύγιο είχε ξεμυαλιστεί με κάποια στην Αθήνα και ήθελε να την ξεφορτώθει για να παντρευτεί την Αθηναία. Καλά, είπε ο Μητροπολίτης, ας περάσει ο παραπονούμενος να ακούσουμε τι θα μας πει. Σε λίγο εισήγαγε το Μήτσο στο γραφείο ο οποίος εχαιρέτησε με ευλάβεια το Μητροπολίτη, αυτός τον ρώτησε τους λόγους που τον έφεραν στη Μητρόπολη και θέλει να χωρίσει τη γυναίκα του. Και ο Μήτσος του απήντησε δειλά ότι δεν μπορούσε πλέον να συζήσει με τη γυναίκα του ούτε να κοιμηθεί μαζί της. Και ο Μητροπολίτης τον ρώτησε: Και γιατί τέκνον μου δεν μπορείς να συζήσεις αφού όπως μου προείπες έχετε αρκετά χρόνια παντρεμένοι. Και ο Μήτσος του απάντησε. Μου είναι δύσκολο Δέσποτά μου αερίζεται πολύ, κλά.... με το συμπάθειο και δεν μπορώ να την υποφέρω. Έκαμε τον έκπληκτο ο Μητροπολίτης: υποπίπτει σε αυτό το λάθος; ρώτησε το Μήτσο. Έχει αυτό το ελάττωμα; Και ο Μήτσος νομίζοντας ότι ο Δεσπότης είχε δεχτεί ευνοϊκά και είχε υιοθετήσει τας απόψεις του υπερέβαλε όσο μπορούσε τα πράγματα. Και ενώ περίμενε κάποια

ευνοϊκή απόφαση ήκουσε από το μέρος του Μητροπολίτη ένα δυνατό κρότο που εσείσθηκαν και οι υαλοπίνακες του δωματίου. Και ο Μητροπολίτης απευθύνόμενος στο Μήτσο: «άκουσε τέκνον μου, εν Χριστώ ο Μεγαλοδύναμος μας έδωσε αυτό το όργανο και έδειξε με το χέρι του το οπίσθιον μέρος του για ν' αποβάλλουμε όλας τας ακαθάρτους ουσίας που γεννώνται στον οργανισμό του ανθρώπου κατά την πέψη των τροφών. Συγχρόνως όμως μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου κατά την διάρκεια αυτή γεννώνται από ορισμένας κυρίως τροφάς και διάφορα επιβλαβή αέρια τα οποία πρέπει και αυτά να αποβάλλουμε, διότι εκτός της ζημίας που προκαλούν στον οργανισμό προξενούν και φουσκώματα και ενοχλήσεις και δια να απαλλαγούμε πρέπει να τα αποβάλλουμε. Χθες έφαγα λόγω της νηστείας της Παρασκευής φασόλια ήταν από τον κάμπο της Κόνιτσας πολύ νόστιμα και λαιμάργησα.

Με ενοχλούσαν πολύ και έπρεπε να τα αποβάλω. Με συγχωρείς που αερίστηκα μπροστά σου. Την άκουσα δέσποτά μου και κατάλαβα. Αφού την άκουσες και κατάλαβες να γυρίσεις στο χωριό σου να σμίξεις με τη γυναίκα σου να κάμετε και κάνα παιδί για ν' ανοίξει

Σωτήρη Π. Τουφίδη

Η ΚΟΝΙΤΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ

(Τουριστικός οδηγός)

Δεύτερη έκδοση 1984.
Συμπληρωμένη και ανανεωμένη με νέα κείμενα και νέες φωτογραφίες,
πολλές έγχρωμες, σελ. 150.

Πωλείται από το συγγραφέα
Σωτ. Τουφίδη Κόνιτσα.
Τηλ. (0655) 22464, 22212

και το σπίτι να το αφήσεις όπως σου το αφήκε ο πατέρας σου και οι πρόγονοί σου για να μη ρημάξουν και τα χωριά μας. Έτσι να έχεις την ευχή μου και τις ευλογίες της εκκλησίας μας. Ο Μήτσος οπισθοβατώντας έφτασε μέχρι την έξοδο, κατέβηκε γρήγορα τις σκάλες και τρέχοντας σαν να τον κυνηγούσε η βοή του κρότου του Μητροπολίτη, γρήγορα, γρήγορα έφτασε στο γιοφύρι της Τοπόλιτσας, έργο και αυτό των μαστόρων της Πυρσόγιαννης το είχαν κάμει τα παιδιά του Πέτρου Τσίπα, Γιάννης, Αλέξης και λοιποί και με μια ανάσα ανέβηκε τον ανήφορο της Πλάκας και σε δύο ώρες έφτασε στο Κρυονέρι και σταμάτησε στο χάνι για να πιεί λίγο νερό και ένα καφέ για να ξαποστάσει λιγάκι.

Κατά το βραδάκι έφτασε στο χωριό και είπε στη γυναίκα του να του στρώσει να κοιμηθεί γιατί ήταν πολύ κουρασμένος. Την επομένη δεν βγήκε στο μεσοχώρι και σε μερικές μέρες έφυγε πάλι για την Αθήνα. Όταν έφτασε πήγε αργά το βράδυ πήρε τα πράγματά του από το δωμάτιο και μετακόμισε σε άλλη συνοικία και δεν ξαναείδε τη Σοφία η οποία, δεν μπορούσε να εξηγήσει την τόσο απότομη μεταβολή του και εξαφάνιση. Η με τέτοιο τρόπο απόφαση του Μητροπολίτη είχε φέρει εκπληκτικά αποτελέσματα ο Μήτσος ούτε ξανασκέφτηκε να χωρίσει τη γυναίκα του. Εδημιούργησε και οικογένεια. Μόλις έφυγε ο Μήτσος από το γραφείο του Μητροπολίτη μπήκε μέσα ο γραμματέας και με αρκετό μειδίασμα στο πρόσωπο είπε στο Μητροπολίτη.

Καλά του απήντησες του μασκαρά.

Φαίνεται τον ξεμυάλισε κάποια Αθηναϊά θα του ζήτησε γάμο και ήρθε να ζητήσει διαζύγιο από την αγιότητά σου. Έτσι δίδονται τα διαζύγια γραμματικέ του απήντησε ο Μητροπολίτης, αγνοείς την επιταγή του Θεανθρώπου που μας αναφέρει το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον εις το ΙΘ Κεφάλαιον «Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἀνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτού καὶ ἐσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν ώστε οὐκέτι εἰσί δύο αλλά σάρξ μία, ο ουν ο Θεός συνέζευξεν ἀνθρωπος μη χωριζέτω». Και ενώ αυτά επιτάσσει ο «Κύριος» εγώ ο δούλος του θα έδιδα διαζύγιον και μάλιστα δια την αιτίαν που μου εξέθεσε. Μα ήτο αυτό δυνατόν; Έχουμε γραμματικέ κάτι θλιβερά γεγονότα αυτό τον καιρό. Θυμάσαι προ μηνός δεν θυμάμαι από ποιο χωριό που μας ήρθε εκείνη η φτωχούλα που την είχε εγκαταλείψει ο άνδρας της, 12 χρόνια. Είχε πάει στη Βλαχιά και χάθηκε εκεί πέρα. Πληροφορίες φέρουν ότι ξαναπαντρεύτηκε εκεί χωρίς μάλιστα να πάρει και διαζύγιο. Πού να τον βρει να τον κυνηγήσει η έρημη. Της δώσαμε εδώ διαζύγιο μετά επισταμένη έρευνα μήπως βρεθεί κανένας χριστιανός και την παντρευτεί και μπορέσει να νοικοκυρευθεί και αυτή. Αν δίδαμε έτσι με ευκολία τα διαζύγια πάει το ποίμνιον διαλύεται και ρημάζουν τα χωριά. Πρέπει να είμεθα πολύ προσεκτικοί σε αυτά τα ζητήματα.

Τα παραπάνω από κάτι εκμυστηρεύσεις του γραμματέα της Μητρόπολης σ' ένα εφημέριο του χωριού μαθεύτηκε το φιάσκο του Μήτσου και η απόφαση του Μητροπολίτη και έκαμε αρκετά χρόνια από ντροπή του να πάει στο χωριό. Όμως το γεγονός συνεζητείτο αρκετά χρόνια.

Προκόπης Πρόκος

ANNA ΘΕΟΔΩΡΟΥ-ΣΤΡΑΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αίνου 6 – N. Ηράκλειο
Τηλ. 2756.380

ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΙΤΙΚΑ

Στις 22-1-84 η Αδελφότητά μας έκοψε την Πρωτοχρονιάτικη πίττα της στην ταβέρνα «Μήτσος».

Παρευρέθησαν όλοι σχεδόν οι χωριανοί και φίλοι του χωριού μας, οι οποίοι είδαν αυτή την εκδήλωση σαν ευκαιρία συνάντησης μεταξύ τους, διασκέδασης και εκδήλωσης των αισθημάτων τους για τον κόσμο και τον τόπο, που μεγάλωσαν.

Κάτω απ' τον γλυκόλαλο ήχο του κλαρίνου του οργανοπαίκτη κ. Πανουσάκου και του συγκροτήματός του, χόρεψαν και τραγούδησαν ως το πρωί.

Στις 4 Μαρτίου έγινε και ο Αποκριάτικος χορός του Συλλόγου μας στο κοσμικό κέντρο «Το μπαλκόνι του Υμηττού».

Η εκδήλωση είχε πολύ μεγάλη επιτυχία. Η συμμετοχή των χωριανών αλλά και άλλων συμπατριωτών μας ήταν τόσο μεγάλη και ενθουσιώδης ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο με δυσκολία τους τακτοποίησε στην απλόχωρη αίθουσα.

Όλοι μας ευχόμαστε το κέφι, το μεράκι κι αυτή η έκδηλη αγάπη για το χωριό μας και την παράδοσή του, να διατηρηθούν και να μεταδοθούν και στις επόμενες γενιές.

I.P.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ζαλόγγου 7 – 2ος όροφος – Αθήνα
Τηλ. γραφείου 3640.630 Τηλ. οικίας 9922.833

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΤΑΞΙ

Τηλ. πίάτσας 22.500 Τηλ. οικίας 22.900
KONITSA

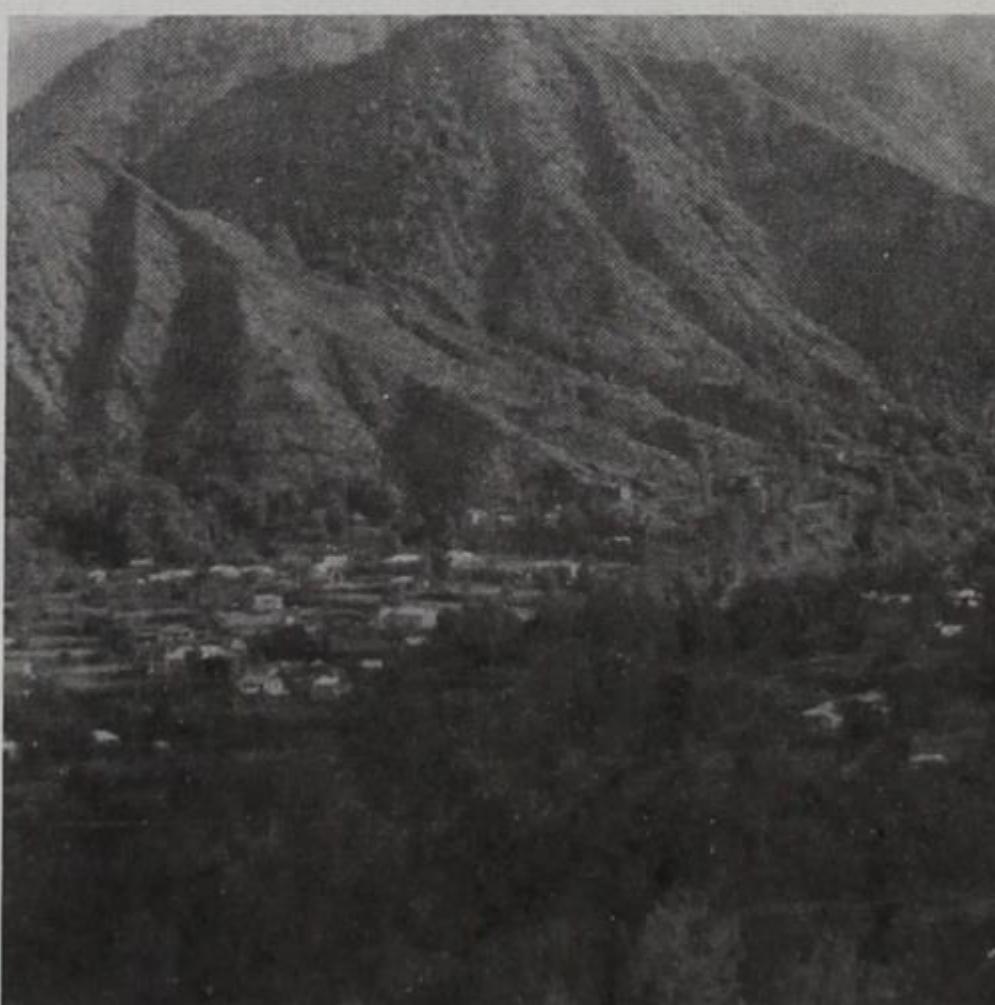
Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ

Έγινε και φέτος στις 24 Μάρτη στην Αθήνα ο ετήσιος αποκριάτικος χορός του Συλλόγου Ελευθέρου. Παραβρέθηκαν χωριανοί μας που μένουν στην Αθήνα, πολλοί φίλοι του χωριού και χωριανοί μας που ήρθαν από το Αίγιο, την Άρτα, τη Σιάτιστα και την Πάτρα αποκλειστικά για το χορό.

Τίμησαν με την παρουσία τους την όλη μας εκδήλωση ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Διστράτου κ. Χρίστος Πίσπας, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Ηπειρωτών Αιγειαλείας, ο εκδότης του περιοδικού «Κόνιτσα» κ. Λάμπρος Βλάχος ενώ διαβάστηκαν τηλεγραφήματα που έστειλαν ο αναπληρωτής Υπουργός Γεωργίας Γιώργος Μωραΐτης και ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Θεμιστοκλής Λούλης.

Η πολιτιστική αυτή εκδήλωση ανανέωσε τις σχέσεις των χωριανών και έδωσε υποσχέσεις για παραπέρα σύσφιξη και συνεργασία για το καλό του χωριού. Ζωντάνεψε τους παραδοσιακούς χορούς, τα ήθη και έθιμα του

→

To Ελεύθερο.

Ο χορός της Πουρνιάς

Σαββατόβραδο στις 25 του Φλεβάρη έγινε το μεγάλο αντάμωμα των χωριανών, έγινε ο ετήσιος χορός της Πουρνιάς. Χωριανοί από την Αθήνα αλλά και από άλλες πόλεις καθώς και πολλοί φίλοι μας και φίλοι του χωριού μας τίμησαν με την παρουσία του την εκδήλωσή μας αυτήν. Συγκινητικό ήταν το αντάμωμα των χωριανών κατά την προσέλευσή τους στην αίθουσα που γεμάτοι χαρά και ζεστασιά αντικρύζοντας ο ένας τον άλλον, άνοιγαν τις αγκαλιές τους και αλληλοφιλιόντουσαν εκδηλώνοντας έτσι την μεγάλη αγάπη μεταξύ τους. Έτσι από την αρχή της βραδυάς δημιουργήθηκε μια ζεστή, χαρούμενη, και κεφάτη ατμόσφαιρα που διατηρήθηκε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Ο χορός ήταν παραδοσιακός με ντό-

πιους οργανοπαίκτες και με τα έθιμα του χωριού μας. Μετά τον καθιερωμένο χαιρετισμό του προέδρου του Συλλόγου μας Δημ. Μάντζιου το χορευτικό Συγκρότημα των Νέων του χωριού μας με τις καινούργιες του τοπικές ενδυμασίες άνοιξε τον χορό.

Θα ήταν παράλειψή μας στο σημείο αυτό να μην συγχαρούμε και να ευχαριστήσουμε την κ. Βούλα Δουγλίδη και τις συνεργάτριες της που με πρωτοβουλία τους έρραψαν τις ενδυμασίες του Συγκροτήματος προσφορά τους προς τον Σύλλογο. Μετά την εκτέλεσιν του προγράμματος του Χορευτικού Συγκροτήματος που καταχειροκροτήθηκε τόσο για την εμφάνισή του όσο και για την εκτέλεσιν, τον χορό ανέλαβαν κατά το έθιμο του χωριού οι μεγαλύτεροι στην ηλικία, οι οποίοι με παλαιά παραδοσιακά τραγούδια κράτησαν τον χορό σε ρυθμό, αργό, στρωτό, σιγανό όπως ταιριάζει στην ηλικία τους. Επακολούθησε μικρό διάλειμμα και έγινε η κλήρωσης του Λαχείου υπέρ του Συλλόγου με πολλά και πλούσια δώρα και με πρώτο τυχερό τον γιατρό μας Βασίλειο Χρηστίδη (που του ευχόμαστε πάντα οι γιατροί να είναι τυχεροί στα Λαχεία και οι χωριανοί να έχουν πάντα την υγεία τους). Μετά τους ηλικιωμένους η σειρά του χορού δεν άργησε να έλθει στους νέους και αμέσως ο χορός ζωήρεψε, το κέφι φούντωσε, ο ρυθμός έγινε γρήγορος και η ατμόσφαιρα ζεστάθηκε τόσο που το γλέντι άναψε (όπως λέμε και στο χωριό μας) και έτσι κράτησε ως τις πρωινές ώρες και έκανε τα πρόσωπα όλων μας να λάμπουν από χαρά και ευχαρίστηση. Οι πρωινές ώρες όμως ήρθαν γρήγορα και το γλέντι μας τέλειωσε προσθέτοντας μια ακόμη όμορφη ανάμνηση μέχρι να την ανανεώσουμε στο μεγάλο μας ξαναντάμωμα στο πανηγύρι της Παναγιάς τον Δεκαπενταύγουστο στο αγαπημένο μας χωριό.

N.TZ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΣ
Πρόεδρος του Μορφωτικού
Εξωραϊστικού Συλλόγου Ελευθέρου

Ο χορός Εξοχής – Τράπεζας

Ο Σύλλογος Εξοχιτών-Τραπεζιτών έδωσε και φέτος τον ετήσιο χορό του σε κέντρο του Παγκρατίου στις 2 του Μαρτη. Οι χωριανοί που ζουν στην Αθήνα και συγκροτούν το Σύλλογο, αλλά και αρκετοί φίλοι, γέμισαν το κέντρο, κουβέντιασαν ζεστά, πατριωτικά, χόρεψαν και διασκέδασαν με κέφι.

Στο φετινό χορό του Συλλόγου Ζωηρή νότα έδωσε η παρουσία πολυμελούς αντιπροσωπείας που ήρθε από το χωριό με επικεφαλής τον πρόεδρο της Κοινότητας Εξοχής Λάμπρο Πορφύρη, που απήγυγμε χαιρετισμό στους συγκεντρωμένους. Την έναρξη της διασκέδασης κήρυξε ο πρόεδρος του Συλλόγου Βασίλης Βλάχος, ο δε Γεν. Γραμματέας Βαγγέλης Τσιλίφης διένειμε από μέρος του Δ.Σ. τον παρακάτω εμπνευσμένο έγγραφο χαιρετισμό:

«ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΞΟΧΙΤΩΝ-ΤΡΑΠΕΖΙΤΩΝ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Αθήνα 2 Μαρτίου 1984

Φίλοι Συμπατριώτες Καλησπέρα σας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου αισθάνεται μεγάλη χαρά για την αποφινή μας συνάντηση και απευθύνει θερμό χαιρετισμό στους συγχωριανούς και φίλους της ΕΞΟΧΗΣ και ΤΡΑΠΕΖΑΣ που τιμούν το χορό μας και εύχεται σε όλους σας καλή διασκέδαση.

Η φαντασία μας με την ευκαιρία αυτή ας ξαναγυρίση για λίγο στο αγαπημένο μας χωριό. Το χωριό που μας μεγάλωσε, το χωριό που με τις παραδόσεις του και τα έθιμά του μας κρατάει δεμένους κοντά του όπου και αν βρισκόμαστε.

– Απόψε είμαστε όλοι καλεσμένοι της ΕΞΟΧΗΣ και ΤΡΑΠΕΖΑΣ της μικρής

αυτής αλλά ξεχωριστής πατρίδας που καλεί όλους μας να τη βοηθήσουμε.

Πολλές ευχαριστίες δεχθείτε για την πρόθυμη προσέλευσή σας στην φετεινή μας εκδήλωση. Η αγάπη σας και η εμπιστοσύνη σας φτερώνει τις προσπάθειές μας για μια καλύτερη γενέτειρα.

Σας θέλουμε κοντά μας. Όπως πάντα συγκινητικά μας παραστέκεστε με λόγο και έργο και ψυχή για να λύσουμε τα ζωτικά του χωριού μας προβλήματα. Ενότητα μεγάλη και ακόμα μεγαλύτερη συμπαράσταση χρειάζεται ο σύλλογός μας. Μονιασμένοι διασκεδάζουμε απόψε και με του κρασιού την σπονδή σφυρηλατούμε την ακατάλυτη αγάπη μας για την γλυκιά πατρίδα μας και τις ακριβές και τιμημένες παραδόσεις της.

Καλή διασκέδαση
Το Δ.Σ.»

Η βρύση της Εξοχής.

Ειδήσεις — κρίσεις — σχόλια

• ΕΠΑΝΕΡΧΟΜΑΣΤΕ στην παράκλησή μας σε όσους μας στέλνουν κείμενα για δημοσίευση. Η απαίτηση να είναι καθαρογραμμένα, ευανάγνωστα και μονάχα στη μία όψη του χαρτιού, προέρχεται από τους τυπογράφους στους οποίους τα παραδίνουμε και που συνεχώς, και δικαιολογημένα οι άνθρωποι, μας γκρινιάζουν όταν τους παρουσιάζουμε κείμενα δυσκολοδιάβαστα και πολλές φορές γραμμένα από τις δυο όψεις του χαρτιού.

Η λύση να τα καθαρογράψουμε εμείς πριν τα δώσουμε στο τυπογραφείο, απαιτεί χρόνο που δεν τον διαθέτουμε, ενώ ο καθένας που θα μας στείλει ένα κείμενο μπορεί να διαθέσει λίγο περισσότερο χρόνο να το επιμεληθεί.

• Η ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗ ομάδα της Κόνιτσας, που πρόεδρός της είναι ο ανταποκριτής μας Σωτ. Τουφίδης, έστειλε σε όλους τους ορειβατικούς Συλλόγους και Σωματεία της χώρας έγγραφο με το οποίο τους καλεί να συντονίσουν τις ενέργειές τους προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την κατασκευή ορειβατικού καταφύγιου στο Σμόλικα. Προτείνει μάλιστα το καταφύγιο να ιδρυθεί στην περιοχή της Δρακόλιμνης, εφόσον και οι ειδικοί, ύστερα από επιτόπια μελέτη συμφωνήσουν. Η ορειβατική μας ομάδα στην έκκλησή της αυτή πήρε κιόλας την πρώτη ευνοϊκή απάντηση από την Ελληνική Ομοσπονδία Χιονοδρομίας και Ορειβασίας.

• ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ Συμβούλιο της Αδελφότητας Πηγιωτών-Νικανορίτων σε νέα του σύνθεση για το 1984 παρουσιάζεται ως εξής:

Πρόεδρος: Θωμάς Τσελίφης

Αντιπρόεδρος: Δημήτρης Κίτσιος

Γραμματέας: Πασχάλης Κήτας

Ταμίας: Θανάσης Κίτσιος

Μέλη: Άννα Β. Κίτσιου, Άννα Δ. Κίτσιου, Δημήτρης Μήτσικας.

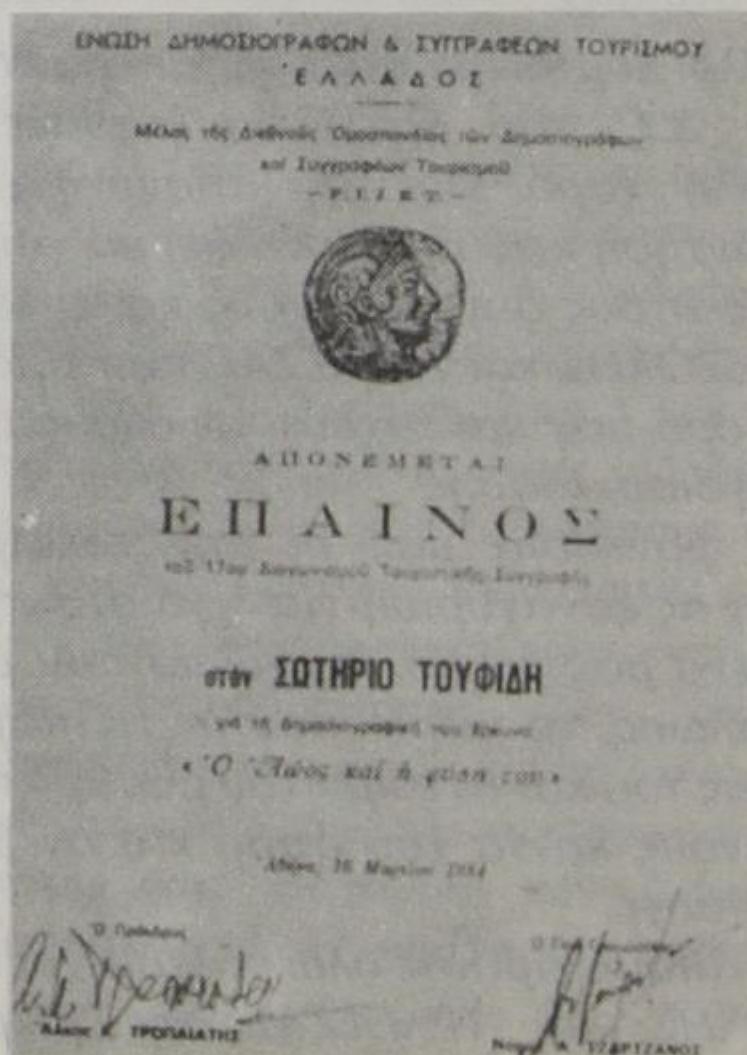
• ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗ ΜΑΣ στην Κόνιτσα Σωτήρη Τουφίδη απονεμήθηκε έπαινος από την Ένωση Δημοσιογράφων και Συγγραφέων Τουρισμού για το εξαίρετο βιβλίο του «Ο Αώος και η φύση του» όπου περιγράφει τον πλούτο της πανίδας και

χλωρίδας στη χαράδρα του Αώου και τις φυσικές της ομορφιές και το κοσμεί με ωραίες φωτογραφίες.

• Ο ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗΣ μας από το Ελεύθερο, Βασίλειος Βόσιος, μόνιμος στρατιωτικός, που υπηρετεί στην XXIV ΤΕΘ Ταξιαρχία, προήχθη στο βαθμό του ανθυπολοχαγού. Του απευθύνουμε συγχαρητήρια και του ευχόμαστε και σε ανώτερα.

• Ο ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΗΣ Σωτήρης Κυρίτσης που μένει στην Αθήνα έστειλε στο Γηροκομείο της Κόνιτσας 5.000 δρχ. τα Χριστούγεννα και άλλες 5.000 δρχ. το Πάσχα εις μνήμην των γονέων του Μαρίνας και Ιωάννου.

• ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ Γραφείο του κ. Νίκ. Καζαμία που είναι μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού μας, μπορούν οι συμπατριώτες μας της Αθήνας και γενικά του λεκανοπεδίου της Αττικής να περνούν προσωπικά, γιατί βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας και να τακτοποιούν καθετί που έχει σχέση με το περιοδικό μας (να πάρνουν κάποιο τεύχος που τυχόν χάθηκε και δεν έφτασε στα χέρια τους, να εξοφλούν συνδρομές, να δίνουν συνεργασίες για δημοσίευση κτλ.). Η διεύθυνσή του: Μπενάκη 24 (4ος όροφος) πρωινές ώρες, τηλ. 3627725.

Νέα από την πατρίδα

ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΜΑΡΤΗΣ 1984

■ ΚΑΤ' ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ και για αρκετές ημέρες αποκλείστηκαν από τα χιόνια όλα τα ορεινά χωριά της Επαρχίας Κονίτσης: της Λάκκας Αώου, του δυτικού Γράμμου από Πυρσόγιαννη και απάνω, Αγία Παρασκευή, Φούρκα, Δροσοπηγή, Λαγκάδα, Πλαγιά, Αμάραντος κτλ.

■ ΕΟΡΤΑΣΘΗΚΕ και εφέτος με επιτυχία το Καρναβάλι στην Κόνιτσα. Οι μεταμφιεσμένοι, σύμφωνα με το παλιό έθιμο, βγήκαν από το πρωί του Σαββάτου και χόρεψαν στην Κεντρική πλατεία και στους δρόμους της Αγοράς. Την

Κυριακή έγινε η παρέλαση του Καρναβάλου με διάφορα άρματα και ομίλους μεταμφιεσμένων. Πάλι στην πλατεία έγινε μεγάλος χορός με τα λαϊκά όργανα και στο τέλος έκαψαν και τον έλατο. Παρά την κακοκαιρία πολύς κόσμος, κρατώντας τις ομπρέλλες παρακολούθησε τις καρναβαλικές εκδηλώσεις.

■ Ο ΕΤΗΣΙΟΣ χορός των Ασημοχωριτών που διαμένουν στα Γιάννενα έγινε εφέτος στην αίθουσα του ξενοδοχείου BYZANTION και σημείωσε εξαιρετική επιτυχία.

■ ΕΠΙΣΗΣ και ο χορός του Συνδέσμου

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

	Δρχ.		
ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΟΡΦΥΡΙΑΔΗΣ Τέμενη	500	ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΛΑΣ Αθήνα	500
ΝΙΚΟΣ ΡΙΖΟΣ Αίγιο	1.000	ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΟΡΔΑΣ Κόνιτσα	500
ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΚΑΒΑΝΑΣΟΣ Δράμα	1.000	ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ Αθήνα	500
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ Πράμαντα	500	ΧΑΡΑΛ. ΕΞΑΡΧΟΥ Γιάννινα	500
ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΣΤΑΡΑΣ Πάπιγκο	500	ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΣΙΜΟΣ Γιάννινα	500
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» Αθήνα	1.000	ΝΙΚΟΣ ΒΛΑΧΟΣ Νιγρίτα	500
ΔΗΜ. ΚΡΕΜΟΣ Αθήνα	5.000	ΣΩΤ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Γιάννινα	500
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΤΣΑΡΤΣΑΛΗ Αθήνα	500	ΠΑΝΑΓ. ΝΑΤΣΗΣ Γιάννινα	500
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΡΤΣΑΛΗΣ Αθήνα	2.500	ΝΙΚΟΛ. ΜΟΥΧΟΣ Αθήνα	800
ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΟΥΣΗΣ Αθήνα	1.000	ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΛΙΩΡΑΣ Αθήνα	500
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΧΟΣ Αθήνα	500	ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΑΡΙΤΣΗΣ Αθήνα	700
ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΡΑΣ Αθήνα	500	ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΜΑΤΣΟΣ Αλμυρός	1.000
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΡΑΣ Αθήνα	500	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ Ηγουμενίτσα	500
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΤΣΙΝΑΣ Αθήνα	500	ΜΑΡΙΑ ΣΔΟΥΚΟΥ Αθήνα	500
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ Χρυσούπολη	500	ΑΛΕΞ. ΤΣΙΝΑΔΛΑΝΙΔΗΣ Φλιάτες	1.000
ΝΙΚΟΛ. ΒΡΙΖΩΝΗΣ Αθήνα	500	ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΤΣΙΝΑΣ Δροσοπηγή	500
ΑΝΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ-ΣΤΡΑΤΟΥ Αθήνα	500	ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΕΣΣΗΝΗ Αθήνα	500
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΣΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Κέρκυρα	1.000	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΔΗΣΙΟΣ Αγία Βαρβάρα	500
ΛΙΤΣΑ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ-ΜΑΡΡΑΙΗ Αθήνα	500	ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ Αθήνα	500
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΓΔΟΣ Αθήνα	500	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΑΤΣΗΣ Καστανή Πωγωνίου	1.000
ΚΩΣΤΑΣ ΓΚΟΓΚΟΣ Κόνιτσα	500	ΦΩΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Αθήνα	500
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΡΑΣ Γαλάται	500	ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ Αθήνα (έκτακτη ενίσχυση)	1.000
ΧΑΡΙΛ. ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ Καλλιθέα	500	ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΠΑΡΠΑ Θεσσ/νίκη	500
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΑΚΚΑΣ Κόνιτσα	500		
ΠΑΥΛΟΣ ΖΩΤΟΣ Κόνιτσα	500		
ΠΑΥΛΟΣ ΒΟΣΙΟΣ Κόνιτσα	500		
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΑΚΚΑΣ Καλλιθέα	500	ΔΗΜ. ΛΑΖΟΣ Η.Π.Α.	Δρχ. 2.000
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΡΟΚΟΣ Καλλιθέα	500	ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΓΙΑΚΚΑΣ Η.Π.Α.	Δολ. 20
ΧΑΡΙΣΗΣ ΠΑΝΤΟΣ Κόνιτσα	500	ΧΡΙΣΤΟΔ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Η.Π.Α.	Δολ. 25
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΣ Κεράσοβο	500	Α. ΚΕΦΑΛΑΣ Καναδά	Δολ. 30
ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΡΓΙΟΣ Μόλιστα	500		
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΠΗΓΑΔΑ-ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ Λαμία	1.000		

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΔΗΜ. ΛΑΖΟΣ Η.Π.Α.	Δρχ.	2.000
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΓΙΑΚΚΑΣ Η.Π.Α.	Δολ.	20
ΧΡΙΣΤΟΔ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Η.Π.Α.	Δολ.	25
Α. ΚΕΦΑΛΑΣ Καναδά	Δολ.	30

Ευχαριστούμε

Βουρμπιανίτων Ίωαννίνων έγινε στο κέντρο «Σωκράτης» στο αεροδρόμιο, με τα λαϊκά όργανα του χωριού και παρευρέθηκαν πολλοί Βουρμπιανίτες και άλλοι φίλοι της Βούρμπιανης.

A.E.

Νέα από την Κόνιτσα

- ΑΡΚΕΤΟΙ ήταν φέτος οι αποκριάτικοι χοροί στην Κόνιτσα. Η «Φιλοπρόδος Αδελφότητα Καλλιθέας» έκανε πετυχημένο χορό στο κέντρο «Δένδρο» στις 25.3.84.

Μεγάλη επιτυχία είχε και ο χορός στη Μ. Εστία, στις 2.3.84.

Την παραμονή της Αποκριάς έγινε χορός στη Λέσχη Αξιωματικών. Η συμμετοχή – για πρώτη φορά εφέτος – ήταν τόσο πλατιά. Αθρόα προσέλευση κόσμου και κεφάτο γλέντι ήταν τα χαρακτηριστικά της εκδηλώσης.

- ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ της γυναικας, γιόρτασε με διήμερες εκδηλώσεις (διαλέξεων και χορού) ο Σύλλογος γυναικών.
- ΣΤΙΣ 23.3.84 έγινε στην Κόνιτσα

– όπως και σ' όλη την Ελλάδα – ενός λεπτού σιγή για την Ειρήνη.

- ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ στο Κέντρο Νεότητας πραγματοποιήθηκε διάλεξη από το λέκτορα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Μπάμπη Νούτσο, με θέμα «Σχολική αποτυχία». Επακολούθησε συζήτηση με πολλές ερωτήσεις.
- ΤΟ ΒΡΑΔΥ της 24.3.84, από εκπρόσωπο του Υπουργείου Νέας Γενιάς έγινε ομιλία με θέμα «Αυτοδιαχειριζόμενη μονάδα Νεολαίας».
- Η 25η ΜΑΡΤΙΟΥ γιορτάστηκε με τη συνηθισμένη λαμπρότητα. Σ' αυτό βοήθησε και η καλοκαιρία.

Τον πανηγυρικό εκφώνησε ο δάσκαλος Μάνθος Βλάχος. Μετά τη δοξολογία και την παρέλαση έγινε η καθιερωμένη δεξίωση στο Δήμο.

Στεφάνια την παραμονή κατέθεσαν μόνο ο Σύλλογος Δασκάλων και ο κυνηγετικός. Οι άλλοι Σύλλογοι και οργανώσεις δεν κατέθεσαν στεφάνι γιατί ενώ κάθε χρόνο η κατάθεση γίνονταν την 25η Μαρτίου, εφέτος ορίσθηκε η παραμονή για την κατάθεση.

- ΘΑΝΑΤΟΙ: Την 26.3.84 πέθανε σε ηλικία 82 ετών ο Τηλέμαχος Πατέρας.

ΣΩΤ. ΤΟΥΦΙΔΗΣ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ
ΕΙΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΙΣΠΑΣ

Πάρνηθος 3 - "Αγ. Ιωάννης Ράντης"
Τηλ. 4923.221

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
Πωλούνται από συμπλεκτριώτη μας
2 και 3 δωματίων
και ήμιτούγειο κατάστημα
Πέτρας 127 — Κολωνός
Πληροφορίες: τηλ. 8811.158

ΖΩΝΤΑΣ

Υπεύθυνος κατό Νόμο και οικονομικός διαχειριστής:
ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ, Αραράνης 208,
Αθήνα 112 52 — Τηλ. 8649.476

Κόντρα: ΔΩΤΗΡΗΣ ΤΟΥΦΙΔΗΣ, Κόνιτσα, Τηλ. 22464, 22212
Γέλιον: ΧΑΡΑΛ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Μηγ. Αλεξάνδρου 11, Τηλ. 28.117
Προκοπάρης: Τυπογραφείου
Ι. ΡΟΣΣΟΛΑΤΟΣ, Αραράνης 244 — 112 53 Αθήνα — Τηλ. 8677.686
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ: Εσωτ. δργ. 400 — Εξωτ. δργ. ΗΠΑ 20